2025/208

31.1.2025.

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2025/208

(2025. gada 30. janvāris),

ar ko atbalsta projektu par ieroču eksporta efektīvas kontroles veicināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Globālajā Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā ar nosaukumu "Kopīgs redzējums, kopīga rīcība – stiprāka Eiropa", kas publicēta 2016. gada 28. jūnijā, ir apstiprināts Savienības atbalsts daudzpusējas atbruņošanās, ieroču neizplatīšanas un ieroču kontroles līgumu un režīmu vispārējai piemērošanai, pilnīgai īstenošanai un izpildei.

(2) Padome 2018. gada 19. novembrī pieņēma ES stratēģiju pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība". Minētajā stratēģijā *inter alia* noteikts, ka Savienība turpinās veicināt atbildīgu un efektīvu ieroču eksporta kontroli un atbalstīt Ieroču tirdzniecības līguma ("ITL") vispārējo piemērošanu un īstenošanu.

(3) Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP [1] izveido astoņus kritērijus, kas jāizmanto, izvērtējot parasto ieroču eksporta pieteikumus. Minētajai kopējai nostājai ir pievienojušās vairākas trešās valstis.

(4) Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP nosaka, ka dalībvalstīm jāpieliek visas pūles, lai mudinātu citas valstis, kas eksportē militāras tehnoloģijas vai ekipējumu, piemērot minētajā kopējā nostājā noteiktos kritērijus.

(5) Kopš 2008. gada papildus Padomes Vienotajai rīcībai 2008/230/KĀDP [2] un Padomes Lēmumiem 2009/1012/KĀDP [3], 2012/711/KĀDP [4], (KĀDP) 2015/2309 [5], (KĀDP) 2018/101 [6], (KĀDP) 2020/1464 [7] un (KĀDP) 2023/2539 [8] ir izstrādātas Savienības darbības, kas sekmē efektīvu un pārredzamu ieroču eksporta kontroli. Ar veiktajām darbībām jo īpaši tika atbalstīta padziļināta reģionālā sadarbība, pastiprināta pārredzamība un lielāka atbildība atbilstoši Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP principiem un tajā noteiktajiem riska novērtēšanas kritērijiem. Ar attiecīgajiem pasākumiem pievērsās trešām valstīm Savienības austrumu un dienvidu kaimiņreģionos, trešām valstīm Centrālāzijā un Mongolijai.

(6) Vairākas Savienības kandidātvalstis ir saņēmušas atbalstu saskaņā ar Savienības darbībām, lai veicinātu efektīvu un pārredzamu ieroču eksporta kontroli. Nākotnē šādu turpmāku darbību mērķim vajadzētu būt atbalstīt minēto valstu centienus pievienoties Savienībai un – pirms pievienošanās – partnerību ar Savienību un tās dalībvalstīm attiecībā uz ieroču eksporta kontroli.

---

[1] Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

[2] Padomes Vienotā rīcība 2008/230/KĀDP (2008. gada 17. marts) par atbalstu ES darbībām, lai veicinātu ieroču eksporta kontroli un ES Rīcības kodeksā attiecībā uz ieroču eksportu ietvertos principus un kritērijus trešās valstīs (OV L 75, 18.3.2008., 81. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/230/oj).

[3] Padomes Lēmums 2009/1012/KĀDP (2009. gada 22. decembris) par atbalstu ES darbībām, lai trešās valstīs veicinātu ieroču eksporta kontroli un principus un kritērijus, kas iekļauti Kopējā nostājā 2008/944/KĀDP (OV L 348, 29.12.2009., 16. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/1012/oj).

[4] Padomes Lēmums 2012/711/KĀDP (2012. gada 19. novembris) par atbalstu Savienības darbībām, lai trešās valstīs veicinātu ieroču eksporta kontroli un Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP principus un kritērijus (OV L 321, 20.11.2012., 62. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/711/oj).

[5] Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/2309 (2015. gada 10. decembris) par ieroču eksporta efektīvas kontroles sekmēšanu (OV L 326, 11.12.2015., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2309/oj).

[6] Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/101 (2018. gada 22. janvāris) par ieroču eksporta efektīvas kontroles sekmēšanu (OV L 17, 23.1.2018., 40. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/101/oj).

[7] Padomes Lēmums (KĀDP) 2020/1464 (2020. gada 12. oktobris) par ieroču eksporta efektīvas kontroles sekmēšanu (OV L 335, 13.10.2020., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1464/o).

[8] Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/2539 (2023. gada 13. novembris), ar ko atbalsta projektu par ieroču eksporta efektīvas kontroles veicināšanu (OV L, 2023/2539, 14.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2539/oj).

(7) Ieroču tirdzniecības līguma (ITL) mērķis ir stiprināt pārredzamību un atbildību ieroču tirdzniecībā. Savienība ar savām īpašajām programmām, kas pieņemtas saskaņā ar Padomes Lēmumiem 2013/768/KĀDP ([9]), (KĀDP) 2017/915 ([10]) un (KĀDP) 2021/2309 ([11]), atbalsta ITL efektīvu īstenošanu un vispārēju piemērošanu. Ar minētajām programmām vairākām trešām valstīm pēc to lūguma sniedz atbalstu, lai atbilstīgi ITL prasībām stiprinātu to ieroču nodošanas kontroles sistēmas.

(8) Tādēļ ir svarīgi nodrošināt šajā lēmumā paredzēto un Savienības programmās ITL efektīvai īstenošanai un vispārējai piemērošanai paredzēto informēšanas un atbalsta darbību savstarpējo papildināmību. Minētajā nolūkā būtu jādarbojas koordinācijas mehānismam regulāras informācijas apmaiņas veidā starp īstenošanas aģentūrām, kas veic Savienības informēšanas darbības ieroču eksporta kontroles jomā, kā arī starp minētajā īstenošanas aģentūrām un ar Eiropas Ārējās darbības dienestu. Minētais koordinācijas mehānisms attiecīgā gadījumā ietvers citu dalībvalstu ekspertu līdzdalību.

(9) Pēdējos gados Savienība ir arī sniegusi palīdzību, lai uzlabotu divējāda lietojuma preču eksporta kontroli trešās valstīs. Būtu jānodrošina efektīva koordinācija starp darbībām saskaņā ar projektu, kas paredzēts šajā Lēmumā, un tām darbībām, kas attiecas uz šāda lietojuma preču eksporta kontroli.

(10) Lēmumu 2009/1012/KĀDP, 2012/711/KĀDP, (KĀDP) 2015/2309, (KĀDP) 2018/101, (KĀDP) 2020/1464 un (KĀDP) 2023/2539 tehnisko īstenošanu Padome ir uzticējusi Vācijas Federālajam ekonomikas un eksporta kontroles birojam (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA*). *BAFA* ir arī īstenošanas aģentūra projektiem, kas saskaņā ar Lēmumiem 2013/768/KĀDP, (KĀDP) 2017/915 un (KĀDP) 2021/2309 atbalsta ITL efektīvu īstenošanu. Kopš 2005. gada *BAFA* ir iesaistījusies vairāku Savienības sadarbības projektu īstenošanā divējāda lietojuma preču eksporta kontroles jomā. *BAFA* ir Vācijas kompetentā eksporta kontroles iestāde, un tā ir uzkrājusi lielu zināšanu un pieredzes kopumu par informēšanas darbībām un ir dalījusies savās galvenajās kompetencēs ar citu valstu kompetentajām iestādēm.

(11) Ar šo lēmumu atbalstītās darbības palīdz sasniegt Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam 16. ilgtspējīgas attīstības mērķi,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai īstenotu ES Stratēģiju pret nelikumīgiem šaujamieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju ar nosaukumu "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība" un Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, Savienība turpina atbalstīt projektu par ieroču eksporta efektīvas kontroles veicināšanu.

2. Šā panta 1. punktā minētā projekta mērķis ir šāds:

a) padarīt parasto ieroču starptautisko tirdzniecību atbildīgāku un pārredzamāku;

b) mazināt risku, ka ieroči tiek novirzīti neatļautiem lietotājiem,

Šā punkta pirmajā daļā noteiktos mērķus panāk, nododot speciālās zināšanas ar mērķi atbalstīt pieskaņošanos Savienības un dalībvalstu juridiskajiem un darbības standartiem saskaņā ar Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, īpaši pievēršoties Savienības kandidātvalstīm.

3. Projekta darbības īsteno veidā, kas nodrošina papildināmību un sinerģiju ar Savienības palīdzības projektiem parasto ieroču un divējāda lietojuma preču eksporta kontroles jomā un attiecīgā gadījumā ar citu līdzekļu devēju palīdzības projektiem eksporta kontroles jomā.

([9]) Padomes Lēmums 2013/768/KĀDP (2013. gada 16. decembris) par ES darbībām, ar kurām saskaņā ar Eiropas Drošības stratēģiju atbalsta Ieroču tirdzniecības līguma īstenošanu (OV L 341, 18.12.2013., 56. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj).

([10]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/915 (2017. gada 29. maijs) par Savienības informēšanas darbībām, ar kurām atbalsta Ieroču tirdzniecības līguma īstenošanu (OV L 139, 30.5.2017., 38. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj).

([11]) Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2309 (2021. gada 22. decembris) par Savienības informēšanas darbībām, ar kurām atbalsta Ieroču tirdzniecības līguma īstenošanu (OV L 461, 27.12.2021., 78. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj).

4. Detalizēts projekta apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis").

2. Šā lēmuma 1. pantā minētā projekta tehnisko īstenošanu veic Vācijas Federālais ekonomikas un eksporta kontroles birojs, *Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* (*BAFA*).

3. *BAFA* savus uzdevumus veic Augstā pārstāvja atbildībā. Minētajā nolūkā Augstais pārstāvis ar *BAFA* noslēdz vajadzīgās vienošanās.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. pantā minētā Savienības finansētā projekta īstenošanai ir 2 100 000,00 EUR.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās atsauces summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības budžetam.

3. Komisija uzrauga punktā 2. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību. Šajā nolūkā tā noslēdz vajadzīgo nolīgumu ar *BAFA*. Minētajā nolīgumā paredz, ka *BAFA* ir jānodrošina Savienības ieguldījuma apjomam atbilstīga pamanāmība.

4. Komisija 3. punktā minēto nolīgumu cenšas noslēgt pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Komisija informē Padomi par jebkādām grūtībām minētajā procesā, kā arī par nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

1. Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz *BAFA* reizi sešos mēnešos sagatavotiem ziņojumiem.

2. Komisija ziņo par 1. pantā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

2. Šis lēmums zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas dienas. Tomēr, ja minētajā laikā šāds nolīgums netiek noslēgts, šis lēmums zaudē spēku sešus mēnešus pēc tā stāšanās spēkā.

Briselē, 2025. gada 30. janvārī

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

A. SZŁAPKA

PIELIKUMS

PROJEKTS PAR IEROČU EKSPORTA EFEKTĪVAS KONTROLES VEICINĀŠANU

1. Vispārīga informācija, nolūks un mērķi

Šā lēmuma mērķis ir veicināt pārskatatbildību un atbildību attiecībā uz ieroču likumīgu tirdzniecību saskaņā ar Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, tādējādi veicinot mieru, drošību un stabilitāti Savienības kaimiņvalstīs. Šā lēmuma mērķi ir padarīt parasto ieroču starptautisko tirdzniecību atbildīgāku un pārredzamāku un mazināt risku, ka ieroči tiek novirzīti lietotājiem, kuriem nav attiecīgu atļauju, nododot speciālās zināšanas, kuru mērķis ir atbalstīt saskaņošanu ar ES un dalībvalstu juridiskajiem un darbības standartiem, īpašu uzmanību pievēršot ES kandidātvalstīm un ES kaimiņvalstīm.

Darbībai vajadzētu būt vērstai uz to, lai palielinātu valstu ieroču eksporta sistēmu efektivitāti mērķa valstīs, izmantojot juridiskas, institucionālas un citas attiecīgas norises un izmaiņas un to saskaņošanu ar Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, lai atbalstītu trešo valstu pieskaņošanos ES ieroču eksporta kontroles standartiem (*acquis*) un paraugpraksei to īstenošanā, tostarp attiecīgā gadījumā ar ITL. Attiecībā uz ES kandidātvalstīm šī darbība atbalstīs to centienus pievienoties ES un – pirms pievienošanās – to partnerību ar ES un tās dalībvalstīm ieroču eksporta kontroles jomā.

Minētie rezultāti būtu jātiecas sasniegt, vienlaikus cenšoties nodrošināt papildināmību un sinerģijas ar esošajiem Savienības atbalsta projektiem, ar kuriem atbalsta ITL īstenošanu, kā arī divējāda lietojuma preču eksporta kontroles jomā. Saņēmēju tvērumam saskaņā ar šo lēmumu nevajadzētu pārklāties ar saņēmējiem, uz kuriem attiecas ES ITL informēšanas atbalsta projekts (Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2309 un pēctecīgais lēmums), izņemot gadījumus, kad par to iepriekš vienojusies *COARM* darba grupa.

Lai sasniegtu minētos mērķus, Savienībai būtu jāturpina veicināt Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP standartus, pamatojoties uz sasniegumiem, kas gūti, īstenojot Vienoto rīcību 2008/230/KĀDP un Padomes Lēmumus 2009/1012/KĀDP, 2012/711/KĀDP, (KĀDP) 2015/2309, (KĀDP) 2018/101, (KĀDP) 2020/1464 un (KĀDP) 2023/2539 un Ieroču tirdzniecības līgumu. Šajā nolūkā būtu jāpalīdz saņēmējām trešām valstīm attiecīgā gadījumā izstrādāt, atjaunināt un īstenot attiecīgus leģislatīvus, administratīvus un institucionālus pasākumus, ar kuriem atbalsta parasto ieroču nodošanas kontroles efektīvu sistēmu.

Būtu jāatbalsta arī apmācība tiem atļauju izsniegšanas un izpildes jomu ierēdņiem, kuri ir atbildīgi par ieroču nodošanas kontroles īstenošanu un izpildi, un būtu jāsniedz atbalsts valstu un reģionāliem pasākumiem, ar ko veicina parasto ieroču eksporta pārredzamību un pienācīgu pārbaudi. Turklāt būtu jāveicina kontakti ar privāto sektoru (tostarp nozari, pētniecības iestādēm un akadēmiskajām aprindām), lai nodrošinātu atbilstību ieroču nodošanas kontroles tiesību aktiem un noteikumiem, īpašu uzmanību pievēršot iekšējām atbilstības programmām (IAP).

Tā kā *COARM* projekta partnervalstis tehniskās palīdzības vajadzību ziņā atrodas dažādos posmos, projektā, izstrādājot informēšanas pasākumus, tiks izmantota diferencēta pieeja, ņemot vērā sadarbības ar katru partnervalsti specifiku.

Attiecībā uz partnervalstīm, kurām ir ES kandidātvalsts statuss, projekts tām piedāvās pielāgotu informēšanas pieeju, kas vairāk vērsta uz institucionālās atmiņas veidošanu un pašpietiekamību, tostarp vajadzības gadījumā piedāvājot lielāku atbalstu attiecībā uz saskaņošanu ar ES *acquis* ieroču eksporta kontroles jomā.

2. Īstenošanas aģentūras izvēle

Šā lēmuma īstenošana tiek uzticēta *BAFA*. Attiecīgā gadījumā *BAFA* sadarbosies ar dalībvalstu eksporta kontroles aģentūrām, attiecīgām reģionālām un starptautiskām organizācijām, ideju laboratorijām, pētniecības institūtiem un NVO.

BAFA rīcībā ir galvenā pieredze eksporta kontroles atbalsta sniegšanā un informēšanas darbību īstenošanā. Tā šādu pieredzi ir uzkrājusi visās attiecīgajās stratēģiskas eksporta kontroles jomās, pievēršoties ar ķīmiskiem, bioloģiskiem, radioloģiskiem un nukleāriem (*CBRN*) materiāliem saistītām divējāda lietojuma precēm un militārajām precēm. Īstenojot šīs programmas un darbības, *BAFA* ir uzkrājusi padziļinātas zināšanas par to, kādas ir eksporta kontroles sistēmas vairumā šajā Padomes lēmumā ietverto valstu.

Attiecībā uz ieroču eksporta kontroles atbalstu un informēšanu *BAFA* ir veiksmīgi pabeigusi Padomes Lēmumu 2009/1012/KĀDP, 2012/711/KĀDP, (KĀDP) 2015/2309, (KĀDP) 2018/101, (KĀDP) 2020/1464 un (KĀDP) 2023/2539 īstenošanu. *BAFA* atbildībā ir arī ar Padomes Lēmumiem 2013/768/KĀDP, (KĀDP) 2017/915 un (KĀDP) 2021/2309 izveidotās ITL īstenošanas atbalsta programmas tehniskā īstenošana un dažādi ES *P2P* projekti divējāda lietojuma preču eksporta kontroles jomā daļēji tām pašām partnervalstīm, kas minētas šajā Padomes lēmumā.

Tādēļ *BAFA* ir visizdevīgākajā situācijā, lai identificētu eksporta kontroles sistēmu stiprās un vājās puses saņēmējvalstīs, kas gūs labumu no šajā lēmumā paredzētajām darbībām. Tā arī vislabāk var veicināt sinerģijas starp dažādajām ieroču eksporta kontroles atbalsta un informēšanas programmām un izvairīties no dublēšanās. Tas ir īpaši svarīgi saņēmējvalstīm, kuras ir saņēmušas atbalstu no iepriekšējām Savienības sadarbības programmām, ar ko stiprina vietējās spējas attiecībā uz valsts ieroču tirdzniecības kontroles sistēmas piemērošanu un atjaunināšanu saskaņā ar starptautiskajiem standartiem un jaunākajām norisēm.

3. Koordinēšana ar citiem Savienības atbalsta projektiem eksporta kontroles jomā

Pamatojoties uz pieredzi, kas iepriekš gūta, Eiropas Savienībai eksporta kontroles jomā īstenojot informēšanas darbības, kuras attiecas gan uz divējāda lietojuma precēm, gan parastajiem ieročiem, būtu jātiecas pēc sinerģijas un papildināmības. Attiecīgā gadījumā sinerģiju var tiekties panākt saistībā ar citām darbībām, ko finansē no KĀDP budžeta, vai ar citām darbībām, kas saistītas ar divējāda lietojuma preču eksporta kontroli un ko finansē no Savienības finanšu instrumentiem, kuri nav KĀDP budžets. Tas būtu jādara, pilnībā ievērojot juridiskos un finansiālos ierobežojumus, kas noteikti attiecīgo Savienības finanšu instrumentu izmantošanai.

4. Koordinēšana ar citu līdzekļu devēju atbalsta projektiem eksporta kontroles jomā

Attiecīgā gadījumā būtu arī jātiecas panākt sinerģiju un papildināmību ar atbalsta projektiem, ko eksporta kontroles informēšanas jomā īsteno citi līdzekļu devēji. Attiecīgos un piemērotos gadījumos koordinācija ar citiem līdzekļu devējiem būtu jāveic katrā gadījumā atsevišķi, lai pēc iespējas labāk izmantotu sinerģijas un resursus un izvairītos no pārklāšanās.

5. Pieeja attiecībā uz saņēmējvalstīm

Galvenos projekta mērķus īstenos, sniedzot tehnisku atbalstu vairākām saņēmējvalstīm, kas ir izrādījušas vēlmi attīstīt savus ieroču eksporta kontroles standartus un praksi. Veicamajās attiecīgajās darbībās un piedāvātās sadarbības jomā tiks ņemts vērā atsevišķu saņēmējvalstu statuss, jo īpaši:

— to kandidatūra dalībai Savienībā un tas, vai saņēmējvalstis ir oficiālas vai potenciālas kandidātvalstis,

— to iespējama dalība vai pieteikums dalībai starptautiskos eksporta kontroles režīmos, kuri attiecas uz parasto ieroču un divējāda lietojuma preču un tehnoloģiju nodošanu,

— to spējas, kā ražotājam, importētājam vai tirdzniecības centram, saistībā ar parastā militārā ekipējuma un tehnoloģiju tirdzniecību,

— esošās valsts eksporta kontroles sistēmas brieduma pakāpe, īpašu uzmanību pievēršot panākumiem, kas gūti, saņemot atbalstu saskaņā ar iepriekšējām Savienības finansētām sadarbības programmām ieroču eksporta kontroles jomā; un

— to nostāja ITL jautājumā.

Būtu jāturpina attīstīt sadarbību ar ES kandidātvalstīm, ievērojot turpmāk aprakstīto diferencēto pieeju un rīkkopu. Sadarbība ar tām būs vērsta uz atbalstu to pilnīgai saskaņošanai ar *acquis* ieroču eksporta kontroles jomā un Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, lai atbalstītu to pievienošanās procesu ES, ņemot vērā saskaņošanas progresa novērtējumu. Tas ietver saņēmējvalstu spēju veidot institucionālo atmiņu un panākt pašpietiekamību; šo saņēmēju kā zināšanu un pieredzes izplatītāju un sniedzēju lomas stiprināšanu to attiecīgajos reģionos, ja tas ir lietderīgi un piemēroti, kā arī citos reģionos, vienlaikus turpinot atbalstīt informācijas apmaiņu un sadarbību ar ES ekspertiem un starp valstīm ar līdzīgu brieduma pakāpi (arī no citiem eksporta kontroles projektiem).

Tādēļ šīm partnervalstīm būtu jāturpina piedalīties reģionālos pasākumos to ģeogrāfiskajā reģionā, kā arī novērtēšanas pasākumos. Tajā pašā laikā tām tiks paredzēts noteikts skaits īpašu pasākumu, kas attiecīgā gadījumā ietvers arī mentorēšanas komponentu.

6. Saņēmējvalstis

Izņemot gadījumus, kad par to iepriekš vienojusies *COARM* darba grupa, saņēmēju tvērumam saskaņā ar šo lēmumu nevajadzētu pārklāties ar saņēmējiem, uz kuriem attiecas ES ITL informēšanas atbalsta projekts (Padomes Lēmums (KĀDP) 2021/2309 un pēctecīgais lēmums),

Saņēmējvalstis saskaņā ar šo lēmumu ir:

a) Dienvidaustrumeiropas valstis (Albānija, Bosnija un Hercegovina, Ziemeļmaķedonijas Republika, Melnkalne, Serbija un Kosova (*));

b) Eiropas kaimiņattiecību politikas Austrumeiropas un Kaukāza reģionu valstis (Armēnija, Azerbaidžāna, Baltkrievija (**), Gruzija, Moldovas Republika);

c) Eiropas kaimiņattiecību politikas Ziemeļāfrikas, Vidusjūras reģiona un dienvidu kaimiņreģiona valstis (Alžīrija, Ēģipte, Maroka, Tunisija, Jordānija un Libāna);

d) Centrālāzijas valstis (Kazahstāna, Tadžikistāna, Uzbekistāna, Kirgizstāna, Turkmenistāna un Mongolija);

e) Ukraina.

6.1. Saņēmējvalstis, kas pašlaik ir ES kandidātvalstis, ir šādas:

Albānija, Bosnija un Hercegovina, Gruzija, Ziemeļmaķedonijas Republika, Moldovas Republika, Melnkalne, Serbija un Ukraina.

Attiecībā uz šo grupu projektā tiks veiktas īpaši izstrādātas darbības, kas aprakstītas 7.2. punktā.

6.2. Saņēmējvalstu saraksta grozījumi

COARM darba grupa izņēmuma gadījumos pēc apspriešanās ar īstenošanas aģentūru var nolemt pievienot valstis saņēmēju sarakstam. Par grozījumiem darba grupas priekšsēdētājam oficiālā formā būtu jāpaziņo *BAFA* un Eiropas Savienībai.

7. Darbības apraksts

7.1. Darbības valstīm, kurām nepieciešams īpašs tehniskais atbalsts

7.1.1. Individuāls un attālināts atbalsts

Projektu īstenos semināru formā, kuros pēc atsevišķu saņēmējvalstu pieprasījuma tām tiks sniegta palīdzība specifiskās valsti interesējošās jomās. Semināros piedalīsies saņēmējvalstu valsts amatpersonas, tostarp valdības, licencēšanas un izpildes jomas amatpersonas. Atkarībā no precīzām vajadzībām un saņēmējvalstu un dalībvalstu ekspertu pieejamības pasākumiem parasti būs divu dienu formāts. Vajadzības gadījumā darbības var organizēt arī tiešsaistē.

Individuālos atbalsta seminārus rīkos galvenokārt pēc saņēmējvalstu lūguma. Tie ir paredzēti, lai risinātu konkrētu jautājumu, kas saistīts ar ieroču eksporta kontroli un ko izvirzījusi saņēmējvalsts. Šajos semināros cita starpā var pievērsties mērķtiecīgiem valsts spēju veidošanas pasākumiem, saziņai ar nozari (tostarp pētniecības institūtiem vai akadēmiskajām aprindām) un valstu apmācības stratēģijām ieroču eksporta kontroles jomā.

Turklāt, ja tas ir piemēroti un lietderīgi, individuālu atbalstu varētu sniegt, izmantojot attālinātu palīdzību (cita starpā: juridiskā pārskatīšana, konsultācijas par konkrētiem gadījumiem, tostarp atbalsts konkrētas preces tehniskajam novērtējumam, utt.).

(*) *Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 (1999) un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.*

(**) *Baltkrievijas dalība joprojām ir apturēta.*

Ar savu pieredzi dalīsies eksperti no dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm (tostarp bijušās amatpersonas), to valstu pārstāvji, kuras ir pievienojušās Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP piemērošanai, kā arī privātā sektora pārstāvji. Saņēmējvalstu, kurām ir ES kandidātvalsts statuss, pārstāvji, un kuri tika īpaši apmācīti to darīt saskaņā ar Lēmumiem (KĀDP) 2020/1464, (KĀDP) 2023/2539 vai pašreizējo KĀDP Lēmumu, varēs darboties kā reģionālie eksperti un attiecīgā gadījumā sniegt savas īpašās zināšanas citām saņēmējvalstīm saskaņā ar šo projektu.

7.1.2. Daudzpusējas darbības un zināšanu apmaiņa

Projekts tiks īstenots daudzpusēju darbību veidā, kurās iesaistītas vismaz divas saņēmējvalstis, kas ir ieinteresētas kādā kopīgu interešu jautājumā, ar mērķi apmainīties ar zināšanām, pieredzi un valsts pieejām konkrētajā jautājumā. Šīs darbības var organizēt vienā no šā lēmuma saņēmējvalstīm, kādā dalībvalstī vai tiešsaistē.

7.2. Darbības ES kandidātvalstīm

7.2.1. Mācībspēku apmācība (*Train the trainer*)

Projektā būs līdz diviem "mācībspēku apmācības" kursiem, kas sniegs papildu atbalstu valsts spēju veidošanai, pamatojoties uz *BAFA* "mācībspēku apmācības" pieejas turpmāku īstenošanu. Šajā apmācības kursā attīstītās prasmes cita starpā ietvers didaktiku, zināšanu pārnesi un īpašas mācības par institucionālo atmiņu. Īstenojot šajā lēmumā aprakstītās darbības, apmācītie mācībspēki būtu vēl vairāk jāpopularizē un jāmudina piedalīties pasākumos kā zināšanu un speciālo zināšanu izplatītājiem vai sniedzējiem valsts, reģionālā, starpreģionālā un starptautiskā līmenī. Šādā veidā saņēmējvalstīm arī palīdzēs atteikties no individuālas palīdzības un kļūt autonomākām stratēģiskās tirdzniecības kontroles īstenošanā valsts un reģionālajā līmenī. Dalību vienā vai abos kursos attiecīgā gadījumā var piedāvāt citām projekta saņēmējvalstīm, kas nav minētas 6.1. punktā, ja tas ir lietderīgi un atbilstoši to vajadzībām.

7.2.2. Vienādranga apmeklējumi

Projektā atbalstīs vienādranga apmeklējumu organizēšanu, iesaistot vismaz divas saņēmējvalstis, kas ir vai nu ES kandidātvalstis, vai ir pabeigušas vismaz vienu mācībspēku apmācības kursu. Šīs darbības būtu jāizstrādā tā, lai dalībnieki varētu izmantot prasmes, kas iegūtas apmācības kursos, un dotu viņiem iespēju dalīties pieredzē un gūt panākumus ieroču eksporta kontroles spēju veidošanā gan savā starpā, gan ar citām partnervalstīm. Apmeklējuma saturu izstrādās uzņemošās partnervalstis, un īstenošanas aģentūra sniegs atsauksmes un galvenokārt loģistikas atbalstu.

7.2.3. Institucionālo spēju veidošanas pasākumi

Projektā atbalstīs arī saņēmējvalstis, kuras ir pabeigušas vismaz vienu pasniedzēju apmācības kursu, organizējot un īstenojot valsts apmācības un informēšanas darbības. Tas cita starpā var ietvert saziņu ar nozari vai akadēmiskajām aprindām un apmācību licencēšanas vai muitas darbiniekiem. Apmācības un darbību saturu izstrādās pašas saņēmējvalstis, izmantojot mentorēšanas komponentus un attiecīgā gadījumā īstenošanas aģentūras papildu speciālās zināšanas, kā aprakstīts 7.1.1. punktā.

7.2.4. Valsts un daudzpusējas darbības

Projekts ietvers valsts un daudzpusējas darbības tādā veidā un ar speciālajām zināšanām, kā aprakstīts 7.1.1. punktā, bet šajā gadījumā to mērķis būs īpaši atbalstīt ciešāku saskaņošanu ar ES *acquis* ieroču eksporta kontroles jomā ES kandidātvalstīs.

7.2.5. Kopīgas konferences

Šis projekts atbalstīs kopīgas konferences visām ES kandidātvalstīm. Šīs konferences būs forums augsta līmeņa diskusijām, informācijas apmaiņai un apmācības iespējām. Ar savu pieredzi dalīsies eksperti no dalībvalstu valsts pārvaldes iestādēm (tostarp bijušās amatpersonas), to valstu pārstāvji, kuras ir pievienojušās Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP piemērošanai, kā arī privātā sektora pārstāvji.

Vajadzības gadījumā var uzaicināt papildu projekta saņēmējvalstis, kas nav minētas 6.1. punktā.

7.3. Darbības visām partnervalstīm

7.3.1. Reģionāli semināri

Projekts ietvers divdienu reģionālus/starpreģionālus seminārus, sniedzot teorētisku un praktisku apmācību, kā arī dodot iespēju risināt dialogu un veikt informācijas apmaiņu, ar ko cita starpā konsolidēt reģionālās pieejas attiecīgās parasto ieroču eksporta kontroles jomās.

Semināros piedalīsies arī attiecīgo saņēmējvalstu valdību amatpersonas. Attiecīgā gadījumā var uzaicināt arī valstu parlamentu, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus. Apmācības speciālās zināšanas nodrošinās eksperti, kā norādīts 7.1.1. punktā.

Semināri var notikt saņēmējvalstī vai citā valstī, un tos attiecīgā gadījumā var rīkot klātienē, tiešsaistē vai hibrīdformātā (atbalstot dalību klātienē un tiešsaistē vienlaikus).

7.3.2. Galīgā novērtējuma pasākums

Lai novērtētu un pārskatītu saskaņā ar šo lēmumu veikto darbību ietekmi, tiešsaistē vai hibrīdformātā tiks organizēts galīgā novērtējuma pasākums. Galīgā novērtējuma pasākumā piedalīsies visas saņēmējvalstis. Ja iespējams, pasākums notiks līdztekus *COARM* darba grupas sanāksmei Briselē, lai nodrošinātu plašu dalībvalstu pārstāvju līdzdalību klātienē.

8. Projekta rezultāti un īstenošanas rādītāji

Projekta rezultātu novērtējumā ņems vērā šādus aspektus:

8.1. Saņēmējvalstu individuālais novērtējums

Sākot ar 2026. gada februāri *BAFA* katru gadu par katru saņēmējvalsti sniegs Eiropas Ārējās darbības dienestam un Komisijai atjauninātus īstenošanas progresa ziņojumus. Ziņojumos tiks apkopotas darbības, kas šā lēmuma darbības laikā notikušas katrā saņēmējvalstī, un, pamatojoties uz *BAFA* pieejamo informāciju, tostarp attiecīgā gadījumā uz 8.2. punktā uzskaitīto informāciju, tiks novērtētas un aprakstītas saņēmējvalsts spējas ieroču nodošanas kontroles jomā.

8.2. Ietekmes novērtējums un ziņojumos iekļaujamā informācija

Šajā lēmumā paredzētās darbības pasākumu ietekme uz saņēmējvalstīm būtu jānovērtē pēc tam, kad darbība ir veikta, ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc lēmuma termiņa beigām. Ietekmes novērtējumu veiks *BAFA* sadarbībā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu, tostarp attiecīgā gadījumā ar Savienības delegācijām saņēmējvalstīs, kā arī ar citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Šajā nolūkā 8.1. punktā minētajos ziņojumos būtu jāiekļauj arī šāda informācija, lai novērtētu progresu:

— eksporta kontroles sistēmas un tiesību aktu, lai kontrolētu ES Kopējā militāro preču sarakstā iekļauto tehnoloģiju un ekipējuma eksportu, esamība un darbība,

— spēja katrā atsevišķā gadījumā izvērtēt eksporta licenču pieteikumus, ņemot vērā Kopējā nostājā 2008/944/KĀDP izklāstītos kritērijus,

— kontroles joma (tostarp eksports; starpniecības darbības, tranzīts un pārkraušana, programmatūras un tehnoloģiju nemateriālas nodošanas),

— informācijas apmaiņa (par eksporta licencēm un atteikumiem) ar citām valstīm,

— galamērķa/galalietotāja sertifikāta pārbaude, izvērtējot pieteikumus,

— gada ziņojuma par militāro tehnoloģiju un ekipējuma eksportu publicēšana un citi ziņojumi (piemēram, ANO reģistrs, ITL gada ziņojumi, Vasenāras vienošanās, EDSO un ziņojumi valstu parlamentiem),

— informācija par izpildes gadījumiem, ja tāda ir pieejama,

— vai saņēmējvalsts ir iecerējusi oficiāli pievienoties Kopējai nostājai 2008/944/KĀDP vai arī ir pievienojusies.

9. Savienības pamanāmība

BAFA veiks visus atbilstīgos pasākumus, lai darītu plaši zināmu to, ka darbību ir finansējusi Savienība. Šādus pasākumus īstenos saskaņā ar Eiropas Komisijas publicēto Savienības Ārējo darbību komunikācijas un pamanāmības rokasgrāmatu. Tādējādi *BAFA* ar pienācīgu atpazīstamību un publicitāti nodrošinās Savienības ieguldījuma pamanāmību, uzsverot Savienības nozīmi un palielinot informētību par šā lēmuma pamatā esošajiem iemesliem, kā arī par Savienības atbalstu lēmumam un minētā atbalsta rezultātiem. Projekta gaitā izstrādātajos materiālos redzamā vietā saskaņā ar attiecīgajām Savienības pamatnostādnēm būs attēlots Savienības karogs, kā arī logo "ES *P2P* eksporta kontroles programma". Savienības delegācijām būtu jāiesaistās pasākumos trešās valstīs, lai pastiprinātu politiskos pēcpasākumus un pamanāmību.

Tā kā plānotās darbības pēc sava mēroga un būtības krietni atšķiras, atkarībā no to pieejamības un piemērotības var izmantot vairākus atpazīstamības veicināšanas līdzekļus, tostarp tradicionālos medijus, tīmekļa vietnes, sociālos medijus, informācijas un reklāmas materiālus (arī infografikas, skrejlapas, biļetenus, paziņojumus presei un attiecīgā gadījumā citus materiālus). Saskaņā ar projektu izdotajās publikācijās un rīkotajos sabiedriskajos pasākumos tiks izmantotas attiecīgas atpazīstamības zīmes.

10. Darbības ilgums

Kopējais paredzamais projekta ilgums būs 36 mēneši.